

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת וירא

הגיליון השבועי לכל יהודי 985

ט"ז במרחשוון התשס"ו
(18.11.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונב

יש חדש

הכינוס הארצי

ביום שלישי הקרוב, אור לכ' במרחשוון (יום-ההולדת של אדמו"ר הרשב"ב מליובאוויטש), יהיה אי"ה הכינוס הארצי ה-46 של חסידי חב"ד בארץ, באולם האירועים של קיבוץ נצר-סירני, בשעה 7 בערב. כינוס מסורתי זה זכה לעידודו של הרבי מליובאוויטש, שאף נהג לשגר אליו מכתב מיוחד. הכינוס מתווה את קווי-הפעולה של חסידי חב"ד בשנה זו, והוא גם משמש מעמד קבלת-פנים לחוזרים מהשחייה בחודש החגים בחצר הרבי מליובאוויטש. במרכז הכינוס השנה יעמוד האתגר החינוכי לקרב את המוני העם לערכי התורה והמצוות, כדי למנוע נתק וניכור.

שבת חברון

מחדשי היישוב היהודי בחברון מזמינים את המוני בית-ישראל להתארח בשבת הבאה, פרשת חיי-שרה — שבה מסופר על קניין מערת-המכפלה — בקריית-ארבע ובחברון, לתפילות, לסעודות שבת משותפות ולסיורים מודרניים באתרים היהודיים בחברון. ביקורים של המוני ישראל יש בהם לעודד את רוחם של חלוצי חברון. לפרטים 1800-400456.

השלוחות התכנסו

כמאתיים וחמישים שלוחות חב"ד ברחבי הארץ התכנסו בשבת האחרונה במלון ניר-עציון, לשבת מאחדת ומחממת. השלוחות, שיצאו עם בעליהן לפתוח בתי-חב"ד ברחבי הארץ, קיימו במהלך השבת תנועותיות וסדנאות בעניינים הקשורים לעבודתן המיוחדת. בכינוס נתקבלו החלטות להגברת הפעילות להפצת התורה והחסידות בקרב ציבור הנשים בארץ. את הכינוס ארגן אגף הסניפים במרכז צעירי-אגודת-חב"ד, כחלק מפעולותיו להגברת תחושת האחדות בקרב השלוחים ובני-משפחותיהם.

זמני השבוע

ניווט דרווית מיאמי	יסטון לוס-אנג'לס
4:30	5:15
5:13	4:50
5:19	5:52
6:07	6:11
6:07	5:27

פקס: 972-3-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפצה בארה"ב: 718-7561328

דפוס בארה"ב: The Print House, 718-628-6700

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

האמונה עושה אותך טוב

ככל שהאדם מאמין יותר בקב"ה, כך הוא מגלה דבקות רבה יותר גם בעניינים שבין אדם לחברו. אברהם אבינו, המאמין הגדול, הוא גם דמות-מופת מיוחדת במינה של איש-חסד

לפעמים נדמה כי האמונה בבורא-עולם נחוצה במיוחד כדי לקיים את המצוות שבין אדם למקום, ואילו את המצוות שבין אדם לחברו אפשר לקיים גם בלי אמונה. ערכים אנושיים כעזרה לזולת, הגנה על החלשים, וכיוצא באלה, יכולים, לכאורה, להתקיים גם בלי אמונה. מכאן אפשר אולי להגיע למסקנה, שהדבקות האמיתית בבורא-עולם באה לידי ביטוי במצוות שבין אדם למקום ולא כל-כך במצוות שבין אדם לחברו.

אולם מתברר ששני הצירים הללו הולכים שלובי-זרוע, וככל שהאדם מאמין יותר בקב"ה, כך הוא דבק דבקות רבה יותר גם בעניינים שבין אדם לחברו. אברהם אבינו, המאמין הגדול, הוא גם דמות-מופת מיוחדת במינה של איש-חסד ומכניס אורחים. פרשת השבוע מספרת מעט על מסירותו לזולת, על הכנסת האורחים המופלאה שלו, ועל המאמצים הרבים שעשה כדי להציל אפילו אנשים רעים וחוטאים כאנשי סדום.

מבחנה של האמונה

מעניין שסימני-ההיכר המובהקים של יהודים הם דווקא מידות טובות שבין אדם לחברו — רחמנים, ביישנים וגומלי-חסדים. המידות הטובות הללו הן תולדה טבעית של האמונה בקב"ה והדבקות בו. ויתרה מזו — מצבו של יהודי במצוות שבין אדם לחברו הוא המבחן של מעמדו ביראת שמים ובעבודת ה'.

לכן כאשר בא הגר אל הילל הזקן וביקש ללמדו את כל התורה כולה על רגל אחת, אמר לו: "מה ששנאו עליך לחברך לא תעשה — זו כל התורה כולה, והשאר פירוש הוא, לך ולמד". ולכאורה, איך אפשר לומר שאהבת ישראל והימנעות מגרימת צער לזולת הן "כל התורה כולה"? מה הקשר בין מידות טובות אלה לבין שבת, ציצית, תפילין וכשרות?

מסבירה תורת החסידות, שמטרת כל התורה היא להביא את האדם להגברת הנפש על הגוף, הגברת הרוח על החומר. המבחן לזה הוא מצבו

באהבת-ישראל. כל עוד גופו של האדם הוא העיקר בעיניו, לא יוכל להגיע לאהבת-ישראל אמיתית, מכיוון שתמיד יחשוב תחילה על עצמו ועל צורכי גופו. רק כשהצליח להגביר את הנפש על הגוף, יוכל לאהוב באמת את זולתו, כי מבחינת הנפש לא קיימות מחיצות בין יהודי ליהודי, וכל הנפשות מחוברות יחדיו, כאילו היו נפש אחת גדולה.

הראייה הגופנית מושכת את האדם לאנוכיות ולהעמדת עצמו, רצונו וצרכיו בראש סולם העדיפויות. האמונה בה' מביאה אותו לראייה אחרת. לא האדם הוא מרכז היקום ולא הכול נועד לשרת את רצונותיו וצרכיו. ככל שהוא חש יותר את נוכחותו של הקב"ה, הוא מרגיש יותר את אפסותו ואת מחויבותו למילוי תכליתו בעולם. לכן הוא נפתח יותר גם אל הזולת.

מקשה אחת

זו הסיבה שעולם החסד והעזרה לזולת מפותח כל-כך דווקא בקרב יהודים שומרי תורה ומצוות. אמנם כל יהודי הוא איש-חסד בטבעו, וגם יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות קיבלו מידות טובות אלה בירושה מאברהם אבינו, ולכן הם נותנים צדקה ופועלים למען הזולת; אבל שמירת התורה והמצוות מעצימה עשייה זו פי כמה וכמה.

אנו חיים בתקופה קשה, שבה משפחות רבות התדרדרו לעוני ולמחסור. בציבור הכללי נוטים להשליך את הבעיה לפתחן של הרשויות (בצדק גמור), וכשהללו אינן מסייעות, יכולות משפחות להיזרק מביתן ולהישאר בחוסר-כול. בקרב יהודים מאמינים לא יקרה דבר כזה. אם הרשויות לא יסייעו, יסייע הציבור למשפחה הנזקקת ולא יניח לה ליפול ולהיזרק לרחוב.

אין הדברים נאמרים כדי להלל ולפאר ציבור כלשהו, אלא להמחיש את הזיקה ההדוקה שבין המצוות שבין אדם לחברו למצוות שבין אדם למקום ולאמונה בה'. זו המורשת שקיבלנו מאברהם אבינו, ושני חלקיה הם מקשה אחת, שיוצרת את השלמות בחיי העם היהודי.

חינוך הילדים משקף את מהותנו

האמירות זעקה לשמים ולא נמצא לה שום מענה.

למלא את הציווי

אולם זו מהותו של יהודי, שאין הוא סומך על שכלו, אלא מסוגל להכיל הפכים, דבר שהשכל האנושי אינו יכול להכיל. אף-על-פי ששכלו של אברהם לא היה יכול להבין איך תוכל להתקיים הבטחת הקב"ה אם יקיים את הציווי להעלות את יצחק לעולה – בכל-זאת הלך בזריזות למלא את ציווי ה'.

ומכאן ההוראה, שיהודי נדרש לקיים את רצון ה', אף-על-פי שבעיניו יש בכך סתירה פנימית. למשל, התורה אוסרת על יהודי להסיג את גבול רעהו, לעבור על אבק גזל ולשון-הרע, ובכל-זאת היא מצווה אותו לעסוק בחיי העולם הזה, ובכלל זה במסחר, בשעה שדרכו של עולם העסקים לעבור על איסורים אלה. לכאורה יש כאן סתירה, אבל יהודי מסוגל להכיל סתירה זו ולמלא בשלמות את רצון ה'.

(ב דחג-השבועות תשכ"ט. שבת בראשית תשל"ד)

כשרוצים לבחון את מעמדו ואת מקומו האמיתי של האדם, אי-אפשר לבחון זאת על-פי חייו האישיים, כי ייתכן שבגלל סיבות הוא נוהג כך או אחרת, ואין הדבר משקף בהכרח את האמת שלו. אולם כשרואים איך הוא מחנך את ילדיו, כאן אפשר לראות מה הן שאיפותיו האמיתיות ומה האמת שלו. לכן כשבני-ישראל אמרו "בנינו ערבים בעדנו", ובכך גילו כי רצונם ושאיתם שבניהם ילכו בדרך התורה – קיבל זאת הקב"ה.

להכיל סתירות

עוד הוראה חשובה שיש ללמוד מניסיון העקדה היא – נשיאת הפכים. הציווי של הקב"ה לאברהם להעלות לעולה את יצחק בנו סתר את הבטחת הקב"ה "כי ביצחק ייקרא לך זרע". שתי האמירות הללו אינן מתיישבות זו עם זו.

זה היה אחד הקשיים הגדולים של ניסיון העקדה – אברהם אבינו נדרש להניח לא רק את אהבתו לבנו, אלא גם את הבטחת הקב"ה. ובכל-זאת הלך אברהם למלא את ציווי ה', אף-על-פי שהסתירה בין שתי

כ אשר ביקש הקב"ה מאברהם אבינו להעלות את יצחק בנו לעולה, כבר היה יצחק בין שלושים ושבע (כפי שרש"י עורך את חשבון השנים). הוא לא היה ילד חסר-אונים, אלא אדם בוגר. נמצא אפוא שעיקר הניסיון היה ליצחק, שהרי יצחק הוא שהיה צריך להסכים שאברהם יעלה לעולה. מדוע אפוא נמנה הניסיון בתוך הניסיונות שניסה הקב"ה את אברהם?

התשובה על כך היא, שמצד טבע האדם קשה לו יותר לפגוע בילדיו מברעצמו. הקושי של אברהם אבינו לקחת את בנו לעקדה היה גדול לאין-ערוך מהקושי של יצחק להסכים להיות הקרבן. לכן נמנה הניסיון בתוך ניסיונותיו של אברהם, כי כאן היו עיקר הקושי ומסירות-הנפש.

ערבים לקיום התורה

בדומה לזה היה במעמד הר-סיני. הקב"ה ביקש מבני-ישראל ערבים שיקיימו את התורה. הם הציעו שהאבות או הנביאים יהיו ערבים, והקב"ה לא קיבל זאת. רק כשאמרו "בנינו ערבים בעדנו" קיבל זאת הקב"ה.

מן המעייין

נושא השבוע: זריזות

אמרת השבוע

מילה ורפואה

ביומו הראשון כרכה של העיר ברוד הוזמן רבי שלמה קלוגר להיות סנדק בבית-מילה. אבי הילד היה מוטל גוסס במיטתו, ובמקרה כזה נהגו לעכב את ברית-המילה עד אחרי מיתת האב, כדי שיוכלו לקרוא לילד על שמו. אולם רבי שלמה ציווה למול מיד את התינוק, והנה זה פלא – זמן קצר לאחר מכן החלים האב.

אמר רבי שלמה: "מסופר בתורה שהמלאך שנשלח לרפא את אברהם הלך אחר-כך להציל את לוט. ולמה לא נשלח מלאך מיוחד למשימה זו? אלא שזכויותיו של לוט היו מועטות מכדי לשלוח בעבורו מלאך מיוחד, אבל כשכבר נשלח מלאך לאברהם, שלחוהו גם להציל את לוט.

"אף כאן, ייתכן שזכויותיו של אבי הילד לא הספיקו כדי לשגר לו רפואה, אבל כשהגיע אליהו לברית-המילה, ריפא אגב כך גם את האב."

לא לדחות

הרבי הרי"צ מליובאוויטש אמר: הפיקח עושה מיד, הטיפש דוחה למחר.

משכן בזריזות

חז"ל במדרש תנחומא מדברים בשבחם של ישראל, שהביאו את כל הדרוש למלאכת המשכן בשני ימים. לכאורה לא הייתה תועלת במהירות זו, שהרי מלאכת המשכן נסתיימה בכ"ה בכסלו, וגם אז לא הוקם מיד אלא בראש-חודש ניסן. אלא למדים מכך עד כמה יקרה מידת הזריזות.

(הרבי מליובאוויטש)

להעביר את ההתרשלות

מידת ההתרשלות, כמו שאר המידות שאינן טובות, יש להעבירה מכול וכול, ואופן העברתה הוא בהגברת המידה ההפכית, שהיא מידת הזריזות, להיות זריז בכל ענייניו. ההתחלה בזה היא בקבלת עול, אך במשך הזמן יתרגל להיות זריז.

(אגרות-קודש)

זריזים מקדימים

"וישכם אברהם בבוקר" (בראשית כב, ג). כל היום כשר למילה אלא שזריזים מקדימים למצוות, שנאמר "וישכם אברהם בבוקר".

(פסחים א, ט)

מראה שמחה

זריזותו של אברהם אבינו ע"ה היא העומדת לעד לנו ולבנינו עד עולם, כי העקדה עצמה אינה נחשבת כל-כך לניסיון גדול, לערך מעלת אברהם אבינו, שהרי ה' דיבר בו וציווהו לעקוד את בנו; אלא שאברהם אבינו עשה זאת בזריזות נפלאה, להראות שמחתו וחפצו למלא רצון קונו ולעשות נחת-רוח ליוצרו.

(תניא)

לקח את נעוריו

זהו גם מה שנאמר (בראשית כב, ג) "וייקח את שני נעוריו איתו". "שני נעוריו" רמז לשנות נעוריו. כשהלך אברהם אבינו לעקדה, לניסיון הקשה, לקח עמו את הזריזות, הלהט וההתלהבות של ימי הנעורים.

(הבעל שם טוב)

נסיעה ברכבת

מדי פעם בפעם היה אדמו"ר הרשב"י (רבי שלום דובער) מליובאוויטש יוצא מן העיירה ליובאוויטש ונוסע למקומות שונים, כדי לפעול למען הכלל. בין השאר ידועה אספת הרבנים שהתקיימה בעיר וילנה, ושבאשה ישבו הרב, הגאון רבי חיים סלובייצ'יק והגאון רבי חיים-עוזר גרודזינסקי.

באספה זו נשא הרבי דברים חוצבי לבות כנגד השלטון הרוסי. הדברים בקעו מנהמת ליבו של הרבי, עד שבסיומו צנח מתעלף על כיסאו. דבריו החריפים העמידוהו בסכנה מפני השלטון, שנציגיו נכחו באספה ועקבו אחר כל מילה שנאמרה שם. עם זה, הרושם העצום שחוללו הדברים בלב משתתפי האספה, תרם רבות לחישוב רוח הרבנים ולהרמת קרנם בעיני עצמם ואצל המנהיגים.

את העיר פטרבורג, שהייתה באותם הימים בירתה של רוסיה, הרבה הרבי לפקוד, שכן בה שכנו משרדי הממשלה, ורוב עיניי המדינה נחתכו בין כותליהם. הוא פעל שם לביצור מעמדם של הרבנים, נאבק נגד רדיפת היהודים, ופעל למניעת כפיית תוכני לימוד כפריים על ילדי ישראל, ועוד.

על-אף המצב המתגונן, לכאורה, שבו היו נתונים הרבי והאוכלוסייה שבשמה ולמענה פעל, מעולם לא התנהג כנרדף ולא הסכים לכונן את ראשו לפני איש. להפך, בכל הליכותיו הקרין תמיד עוז-רוח וגאון יהודי.

את מסעותיו לעיר-הבירה נהג לערוך במחלקה הראשונה ברכבת. במחלקה זו – שבה היה לכל נוסע תא משלו – נסעו אנשי השלטון, בני אצולה ואנשי-עסקים עתירי ממון.

באחת מנסיעותיו ברכבת, בדרכו לשוב לליובאוויטש, הבחין הרבי כי שכנו בתא הסמוך הוא יהודי. חזונו העידה עליו כי איש-עסקים נכבד ועשיר הוא, אך בעיניו החדות הבחין הרבי כי הוא גם יהודי ירא-שמים. הרושם הזה קיבל חיזוק עם שחר, כאשר הלה התייצב לתפילת שחרית, עטוף בטלית ומעוטר בתפילין. "לאחר שיסיים את תפילתו, הזמן אותו לתא", ביקש הרבי מהגבאי שנלווה אליו, החסיד ר' אלחנן מרזוב, "מבקש אני להחליף עמו כמה מילים".

כשנכנס איש-העסקים לתאו של הרבי הזמין הרבי להתיישב ולסעוד עמו ארוחת בוקר. במענה לשאלת הרבי, הציג הלה את עצמו, ואז הבין הרבי כי

לחץ מועיל

הולך יהודי ברחוב ועובר ליד דוכן להנחת תפילין. הפעילים ניגשים אליו ומציעים לו לקיים את המצווה. האיש מסרב, אך הפעילים מנסים בכל-זאת לשדלו להניח תפילין. היהודי שלנו הוא אדם עדין, וקשה לו לעמוד נוכח ההצרות הרבות. לבסוף הוא נעתר, כשהוא מפתיר: "אני עושה זאת רק בשבילכם". האם יש ערך לקיום מצווה, כשהדבר נעשה בעקבות לחץ, ולא מתוך הכרה פנימית?

למעשה, אברהם אבינו לא נרתע מהפעלת לחץ, ואפילו לחץ חזק, כדי לגרום לבני-האדם להכיר בבורא-העולם ולהודות לו על כל הטוב שהעניק להם. התורה מספרת: "ויטע אשל בבאר-שבע ויקרא שם בשם ה' אל-עולם". הוא הקים במדבר אכסניה לעוברים ושבים, ולאחר שהיו אוכלים ושותים היה מספר להם על הבורא ומבקשם להודות ולברך למי שאמר והיה העולם.

אולם היו אנשים שסירבו להודות ולברך לקב"ה. הם טענו לפני אברהם אבינו, כי הוא שנתן להם לאכול ולשתות ולכן יודו רק לו. לאנשים כאלה אמר אברהם: "אם התודה מגיעה לי, שלמו אפוא בעבור מה שאכלתם ושתיתם". הוא היה מגיש להם חשבון מפולפל בהסבירו: "מי ייתן לכם לחם ובשר ויין במדבר?". כשהיו האורחים הללו רואים שייאלצו לפשוט את עורם מעליהם כדי לשלם לאברהם לפי דרישתו, נכנעו וניאותו להודות לקב"ה (בראשית-רבה מט,ד).

רצונו האמיתי של יהודי

נשאלת השאלה, הלא האנשים האלה, שהתנגדו לברך ולהודות לה', לא שינו, לכאורה, את דעתם בעקבות הלחץ שאברהם הפעיל עליהם. לכל היותר ניאותו לומר כמה מילות ברכה כדי להשתחרר מהלחץ. אם-כן, איזו תועלת הפיק אברהם מ'כפייה דתית' זו? וכי בכך אכן פרסם והפיץ את שם ה' בעולם?!

מתברר שכאשר האדם מכיר באמת, אף כשהכרה באה בעקבות לחץ חיצוני, יש כאן בכל-זאת נקודת אמת גדולה. הרמב"ם קובע (סוף פרק ב מהלכות גירושין) כי כל יהודי רוצה לקיים את רצונו ה', אלא שלפעמים "יצרו הוא שתקפו", ולכן כאשר כופים אותו לקיים את רצונו ה', "תשש יצרו" ומתגלה רצונו האמיתי. במבט שטחי נראה כי הוא עושה זאת בגלל הלחץ, אבל באמת יש כאן ביטוי לרצונו הפנימי.

אנו מוצאים בתורה סיפור על שינוי קיצוני שחל בעקבות לחץ חיצוני. בפרשת המרגלים אנו רואים בתחילה, שבני-ישראל התקוממו נגד ה' ולא האמינו ביכולתו להכניסם לארץ ואף קראו "ניתנה ראש ונשובה מצרימה". אך לאחר שהקב"ה קצף עליהם וגזר "במדבר הזה ייפלו פגריכם" – חל לפתע מהפך בדעת העם. פתאום באו ואמרו: "הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה'". מה קרה פתאום?

אלא שכאשר הקב"ה קצף על העם, הכניע וביטש בבת אחת את יצר-הרע שהשתלט על בני-ישראל, וברגע שחזרו ונכנעו לפני ה', לא היה עוד צורך לשכנעם ביכולת ה' כדי שהעם יאמר "הננו ועלינו", שכן בפנימיות לבבם האמינו תמיד ביכולתו ובכוחו של הקב"ה.

מצווה גוררת מצווה

לאור זאת יובנו גם מעשיו של אברהם אבינו. כשראה שהאורח הוא אדם מגושם כל-כך ויצרו השתלט עליו עד שאין הוא יכול להבין את דבריו והסבריו, לא נותרה לו ברירה אלא להפעיל על האורח 'לחץ' חיצוני כדי להכניע את יצרו. לאחר שהלה נקלע למצוקה ויצרו הרע נשבר בקרב, נפתח הפתח שיוכל לקבל את דברי אברהם ולהודות באמת לה' אל-עולם.

אם כך נהג אברהם עם לא-יהודים, על-אחת-כמה-וכמה שכאשר משדלים יהודי לקיים מצווה – מתגלה רצונו האמיתי, שהוא "רוצה להיות מישראל ורוצה הוא לעשות כל המצוות" (כלשון הרמב"ם), עד שמצווה זו תגורר מצוות נוספות, ועד לקיום כל המצוות בתכלית השלמות (ראה לקוטי שיחות כרך טו, עמ' 122).

האיש הוא סוחר-יערות ידוע, ששמו היה מוכר לו מכבר, אף כי מעולם לא פגשו פנים-אל-פנים.

הרבי לא הניח לאיש לשאלו לשמו ומיד פתח עמו בדברים מתחום

עיסוקו – סחר עצים ויערות. הרבי הראה בקיאות רבה בתחום, עד שהסוחר היה משוכנע כי לפניו סוחר-יערות גם-כן.

בתוך כך נודע לסוחר כי פני הרבי

מועדות לליובאוויטש. "אה... אתה מליובאוויטש?", שאל.

"אכן", השיב לו הרבי.

"אם אנחנו מזכירים את שמה של עיירה זו", אמר הסוחר כעבור רגע, "אנצל את ההזדמנות ואשאלך דבר-מה שמסקרן אותי זה זמן רב. מדי פעם בפעם אני פוגש חסידים של הרבי מליובאוויטש. עם מקצתם אני אף עושה עסקים. בכל פעם ששמו של רבם מועלה הם מדברים עליו בחרדת-קודש ומספרים עליו ניסים ונפלאות. אומרים הם כי הוא קדוש, תלמיד-חכם עצום וצופה למרחוק. בעינייהם נחשב הוא גדול הדור. האומנם כאלה הם הדברים? או שמוא, כפי שאני סבור, יש הגזמה בדברי החסידים?".

למשמע השאלה, נתחייך הרבי. "אף אני נוטה להסכים לדעתך", אמר ומיד הוסיף, "יש בו משהו, אך לדרגת אבותיו אין הוא מגיע".

השיחה בין הרבי לבין הסוחר נמשכה עוד, עד שהרכבת נעצרה בעיר הסמוכה לליובאוויטש. חסידים רבים התאספו בתחנה, ונראה היה כי הם ממתנינים לקבל את פניה של אישיות חשובה. למראה ההמולה הרבה פנה הסוחר אל כמה מהחסידים ושאלם את פני מי באו לקבל. "מה זאת אומרת?!", השיבו לו החסידים בתמיהה רבת, "את פניו של רבנו, הרבי מליובאוויטש?".

אראז אשקן סוחר-היערות העשיר כי האיש בעל שולחנו סעד ארוחת-בוקר לא היה עמית לעסקים, אלא הרבי מליובאוויטש בכבודו ובעצמו. אסף הסוחר את חפציו וירד מהרכבת. משם עשה גם הוא את דרכו לליובאוויטש.

כשהגיע לעיירה התייצב בתור של המבקשים להתקבל אצל הרבי ב'חידות'. בבוא תורו, נכנס פנימה בראש מורכן ובעיניים מושפלות. "מבקש אני את סליחת הרבי על שלא נהגתי בו בכבוד הראוי. זה מפני ש...".

"זה בסדר גמור", הרגיעו הרבי, "כפי שכבר אמרתי לך, אין צורך להגזים..."

סוחר היערות, שבמהלך הנסיעה המשותפת ברכבת, התרשם עמוקות מחכמתו של הרבי, וכעת גם מענותותו, ביקש להתייעץ עמו בענייני עסקיו. "הפעם אני שואל את שאלותי כפי ששואלים רבי של חסידים", אמר בחיוך מבוויש. הרבי השיא לו עצות ואף בירכו בברכת הצלחה.

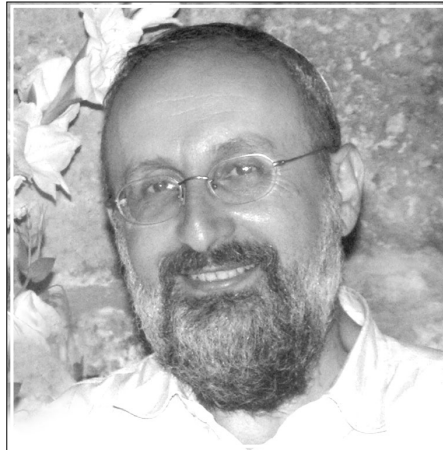
עצותיו של הרבי הוכיחו את עצמו, וברכתו התקיימה. סוחר-היערות, שהיכרותו עם הרבי נולדה בפגישה אקראית ברכבת, החל מאז לפקוד את ליובאוויטש לעיתים תכופות, ונעשה אחד מחסידיו הנאמנים של הרבי הרשב"ב.

אורחים מתוך הסערה

לאישה!" מתפעל הרב ישר. "נסענו לביתו של ר' אליהו, ושם הכרנו את אסתר רעייתו ואת שלוש בנותיהם. פנו בעברנו שלושה חדרים, ונעטפנו בחמימות שהעניקה לנו תחושה כי אנו האורחים האהובים והרצויים ביותר. מניין ייקחו אוכל לכולנו?!, הרהרתי בליבי. אחר-כך בסעודה, שכזכור תוכנה לחמישה סועדים בלבד, ישבנו סביב השולחן שלוש-עשרה נפשות, והשפע שהוגש עורר השתאות. כל הלילה דאגו מארחינו לנכדנו התינוק, שבכה ללא הרף, ולאביו שקדח מחום, כאילו היו ילדיהם."

שיעור לחיים

למחרת נערך בבית-הכנסת שבו התפללו 'קידוש', והרב ישר נתכבד לשאת דברים. "סיפרתי לקהל על הנסיבות המיוחדות שבהן התגלגלו לשובת בעפולה, ובהתרגשות רבה נשאתי לפניהם את דבר-התורה שהכנתי ל'שבע הברכות' של בתי. את דבריי חתמתי במילים חמות של תודה ושבח למארחינו המופלאים, שהפכו את מצוות הכנסת אורחים מסיפור בפרשת-השבוע לעובדה מעשית, והעניקו לנו שיעור אמיתי לכל החיים."

הרב ישר: כמו בסיפורים

את סכר הדמעות. "אפילו החלות שאפיתי לך לא יגיעו אלייך!", ייבבה האם הנרגשת.

אליהו המושיע

רבע שעה לפני כניסת השבת הגיע הרכב לשערי עפולה. מה עושים עכשיו? בדעתם לא עלה שום שם של קרוב-משפחה או מכר, שאפשר יהיה 'לנחות' עליו כך בהפתעה. לפתע, ממש כמו בסיפורים, הופיע... אליהו. לא הנביא אלא כהן. ר' אליהו כהן, תושב העיר, שמעולם לא הכיר את משפחת ישר, עבר במקום וקלט את המצב. "הקב"ה שלח לנו אורחים לשבת!", הכריז בצהלה, כאילו מצא מטמון. "שום היסוס, שום התלבטות, אפילו לא טלפון

בן משפחה כהן מעפולה למשפחת ישר מקריית-ארבע יש קשר ידידותי חם מאוד, כמעט משפחתי. השבת יצינו שתי המשפחות שנה לידידות העמוקה שנקמה ביניהן, בנסיבות לא-שגרתיות.

בשבוע הזה, לפני שנה, חגגה משפחת ישר את נישואי הבת. שבת פרשת וירא הייתה שבת 'שבע ברכות', והמשפחות החליטו לעשות את השבת במושב נוב שבמת-הגולן, מקום מגוריה של משפחת החתן. יום שישי היה יום חורפי סוער. כשיצאו בני משפחת ישר מביתם שבקריית-ארבע לעבר נוב, לא הביאו בחשבון את תנאי מזג-האוויר ואת שיבושי התנועה שייגרמו. ברכב המשפחתי הגדול ישבו הרב **יעקב ישר** (ר"מ ביישיבת 'ניר' בקריית-ארבע) ורעייתו, בתם הגדולה עם בעלה ותינוקם, ושלוש בנות נוספות – סך-הכול שמונה נפשות.

כביש חסום

"החלטנו לנסוע דרך כביש הבקעה", מספר הרב ישר. "לפתע החל לרדת גשם שוטף. בהתחלה התפעלנו מהמראה הנפלא של מפלי-מים היורדים מהמצוקים וזורמים אל המדבר, אבל כשהגענו לכביש עוקף-יריחו התברר שהוא חסום, בגלל שיטפונות. החלטנו לחזור לירושלים ולנסוע בכביש 6. לפי הערכותינו, בנסיעה מהירה נוכל להגיע בעוד מועד."

אלא שאז החלו התקלות: הדלק אזל, דלת הרכב סירבה להיסגר, והחמור מכול – פקק-תנועה התנהל על הכביש, באיטיות מורטת-עצבים. כשהגיעו סמוך לעפולה הבינו שאפסו סיכויים להגיע לנוב. אז החל שלב הבכי. שיחת טלפון נרגשת בין הכלה ברמת-הגולן ובין אימה, היושבת ברכב התקוע בפקק, פרצה

פִּינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

רשות הדיבור לגבאים?

שאלה: יש מגובאי בית-הכנסת המנהלים את ענייני התפילה והעליות לתורה בשעת התפילה וקריאת-התורה. האם הדבר מותר?

תשובה: כאשר עסוקים בארגון התפילה וקריאת התורה, אין לשכוח את העיקר: אנו עומדים ומתפללים לפני הקב"ה, או קוראים בתורתו כאילו ניתנה עכשיו מהר סיני.

אם כל יהודי מצווה להימנע מדיבורים בעת התפילה – כל-שכן שהגבאים נדרשים להיזהר בזה, שכן עליהם לשמש דוגמה אישית. את כל ההכנות (רשימת חזנים ועולים לתורה, שמות האורחים והמתברכים והאזכרות) יש להכין לפני התפילה.

יש מקרים שבהם מותר, באין-ברירה, לדבר בשעת התפילה: בין 'ישתבח' ל'יוצר-אור' (לפני הקדיש) מותר לקרוא אנשים למניין, או לכל צורך מצווה. מותר לדבר

אפילו באמצע ברכות קריאת-שמע, כדי למנוע איסור, כגון להכריז את העמוד שבו מופיעה תפילת שמונה-עשרה של חג, כדי שמי שאינם יודעים לא יתפללו תפילה של שבת. יש מקרים שבהם חייבים לדבר משום כבוד הבריות, כגון אם באמצע תפילת הימים הנוראים נכנס אורח והתיישב במקום 'תפוס', וצריך לשכנעו לעבור למקום אחר, כדי שלא תתחולל תקרית בלתי-נעימה.

מיותר להדגיש שחלילה להפריז בזה, או ללמוד מזה היתר כללי גורף לכל גבאי ועוזריו, לשוחח על כל מה שעולה על ליבם בשעת התפילה והקריאה. רבות מההכרות הנחוצות בשעת התפילה יכולות להיחסך על-ידי שלטים שמכניסים אותם מראש (ובמינו אפילו להשיג שלטים מודפסים לכמה וכמה צרכים).

מקורות: שבת קי"ב, סוטה ל"א, זרה ויקהל ר"א, שו"ע או"ח נ"ד, רמ"א ונו"כ ושו"ע אדמו"ר הזקן. נ"א (שם ס"א-ט), סו במשנה"ב כו. ובכף החיים ז. קנ"ז (שם ס"ו) ובמשנה"ב כז. קמ"ב, ונו"כ. תניא, אנה"ק ס" כד. וראה אגרות-קודש ח"ד עמ' ל"ח.

סוכנות הנסיעות לדוברי עברית
SKY 2000 TRAVEL 40 E. 42 ST. SUITE 712, NY, NY, 10015
 212-599-3333
שמוליק הסוכן החב"דניק
ישמח לתת לכם שירות אישי ומחירים ללא תחרות
 למציעים מיוחדים בקוח מאתר שלנו בעברית
 www.SKY2000.com
 טלפון סלולרי חינם לשימוש בישראל

לעילוי נשמת
הרה"ח אברהם יצחק
בן יבדלחט"א רבי צבי משה
 לרגל יום השנה לפטירתו

סופר סת"ם · HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
 321 Kingston Avenue
 718-221-2222

 www.esofer.com
 A HaSofer Company

Levi Hartman
לוי הרטמן
 Office: 718-871-8282 x 128
 Cell: 646-335-8818
 Fax: 718-633-0499
 www.levifunding.com
 3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218
דובר עברית

עלוני 'שיחת השבוע'
 בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
 להזמנות ולפרסום אנא פנו
718-7561328
 sh-usa@chabad.org.il

M.D. Rosenbluh & Co.
 Accountants and Auditors
 5110 Old New Utrecht Road
 Brooklyn, New York 11204
718-436-0104
 hershelrosenbluh@msn.com